

Primer foli del Llibre de baptismes de la Parròquia de Sant Feliu, Màrtir de Constantí (1554-1595). AHAT, número 213, capsa 45.

Els primers llibres de baptismes

Segons la notícia històrica que trobem a l'inici del primer llibre de baptismes (1554-1595) de la Parròquia de Sant Feliu, Màrtir de Constantí, els vicaris que regien la cura de les ànimes de la parròquia, d'acord amb els jurats de la vila, resolgueren compondre un llibre per anotar-hi els baptismes que es celebrassin a la parròquia.

En aquests registres hi havia de constar el nom propi del batejat, el nom de la casa i també el dels padrins.

L'estipendi que establiren per remunerar la feina que feia l'escrivà era de dos sous.

El fons de la parròquia de Sant Feliu, màrtir

El 9 de febrer de 1920 l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Francesc d'Assís Vidal i Barraquer, va determinar la creació de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT). Una triple intenció movia la providència del prelat: evitar la possible pèrdua de documentació històrica, assegurar-ne la conservació i facilitar la seva consulta.

A la dècada de 1920 es féu el primer dipòsit de documentació a l'AHAT procedent de la parròquia de Sant Feliu de Constantí. Es tractava, majoritàriament, de documentació anterior a 1750: manuals notariaus, capítols matrimonials, testaments i llevadors de la comunitat de preveres. Durant la Guerra Civil la part de l'arxiu parroquial que restava a Constantí no va patir cap pèrdua significativa, car va ser confiscat pel comitè antifeixista de la població i traslladat a les dependències del jutjat municipal. Un cop finalitzada la guerra es va traslladar de nou a l'abadia.

L'any 2007 van dipositar-se a l'AHAT els llibres sacramentals –baptismes, confirmacions, matrimonis, òbits i compliments pasquals– des de mitjans del s. XVI fins a principis del XX. Juntament amb aquests, també s'hi va dipositar un llibre de visites pastorals des de l'any 1789, sis lligalls de testaments dels s. XIX i XX, comptes de la parròquia de la dècada de 1920 i cinc lligalls d'expedients matrimonials de la primera meitat del s. XX.

Des de l'any 2008 l'AHAT ha endegat un procés de digitalització dels seus fons documentals gràcies als convenis de col·laboració signats amb diferents ajuntaments, així com, també amb el suport econòmic de la Diputació de Tarragona i de Lleida. La digitalització permet obtenir una còpia de seguretat de la documentació original, malmesa per l'ús reiterat dels investigadors aquests últims anys, i alhora fer-ne una major difusió via web.

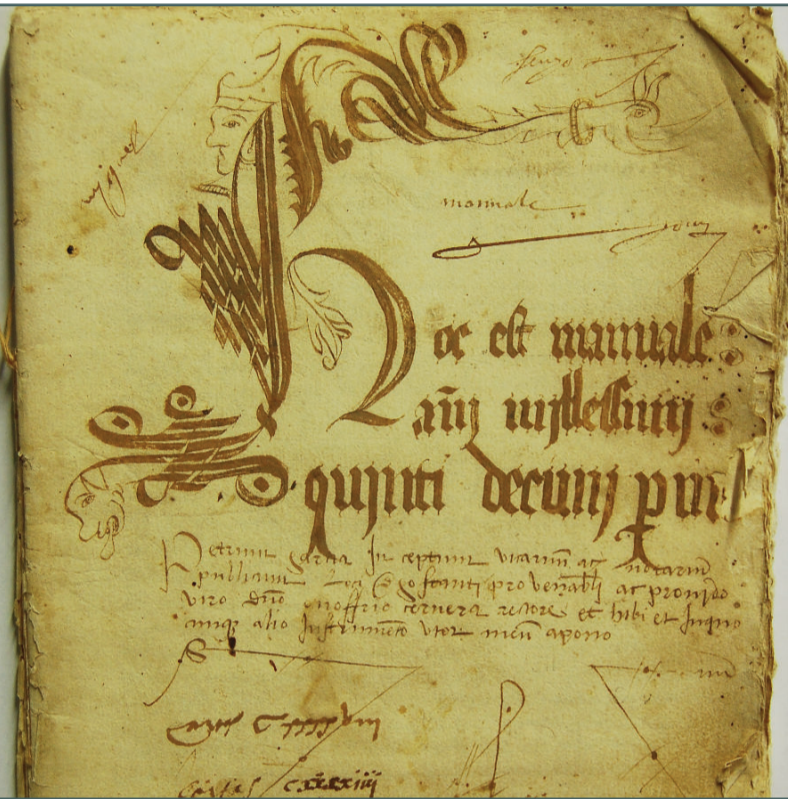
L'ajuntament de Constantí conscient del valuós patrimoni documental de la parròquia de Sant Feliu va signar el 2 d'octubre de 2009 el conveni de col·laboració amb l'AHAT que permetrà digitalitzar tot el fons parroquial, en un termini de tres anys. L'objectiu final és posar a l'abast de tothom aquest fons documental mitjançant el web de l'AHAT: <http://arxiu.historic.arquebisbattarragona.cat>

“Y QUE DIT ARRENDADOR
AYA DE TENIR TABACO
Y AYGUARDENT, DONANT-LI
PER CADA LLIURA DE
AYGUARDENT SIS DINES,
A MÉS DEL QUE VENDRA
A LOS REVENEDOS DE REUS”
TAVA DE L'ARRENDAMENT DE LA
BOTIGA DE L'OLI, TABAC I
AIGUARDENT (1670-1671)

Els llibres sacramentals

El concili de Trento (1563) va establir l'obligació als rectors de compondre uns llibres per anotar-hi els baptismes, les confirmacions, els matrimonis, el compliment pasqual i els òbits. A l'AHAT hi ha dipositats llibres sacramentals d'algunes parròquies que s'inicien amb anterioritat a Trento, aquest és el cas de Constantí, on els primers baptismes són de l'any 1554, arribant quasi ininterrompudament fins a 1898, amb 12 llibres. També hi trobem un llibre de confirmacions (1753-1920), deu llibres de matrimonis (1568-1908), sis llibres d'òbits (1625-1900) i cinc quaderns de compliments pasquals (1791-1902).

► Detall del Llibre de baptismes (1554-1595). AHAT, Fons Parròquia de Sant Feliu, Màrtir, de Constantí, número 213, capsa 45.

Els manuals notarial

A la Corona d'Aragó els rectors, on no hi havia notaria reial, exercien com a tal. Aquestes notaries rurals van perdurar fins l'any 1736 quan Felip V les va suprimir i deixà als rectors, únicament, la possibilitat de fer testaments.

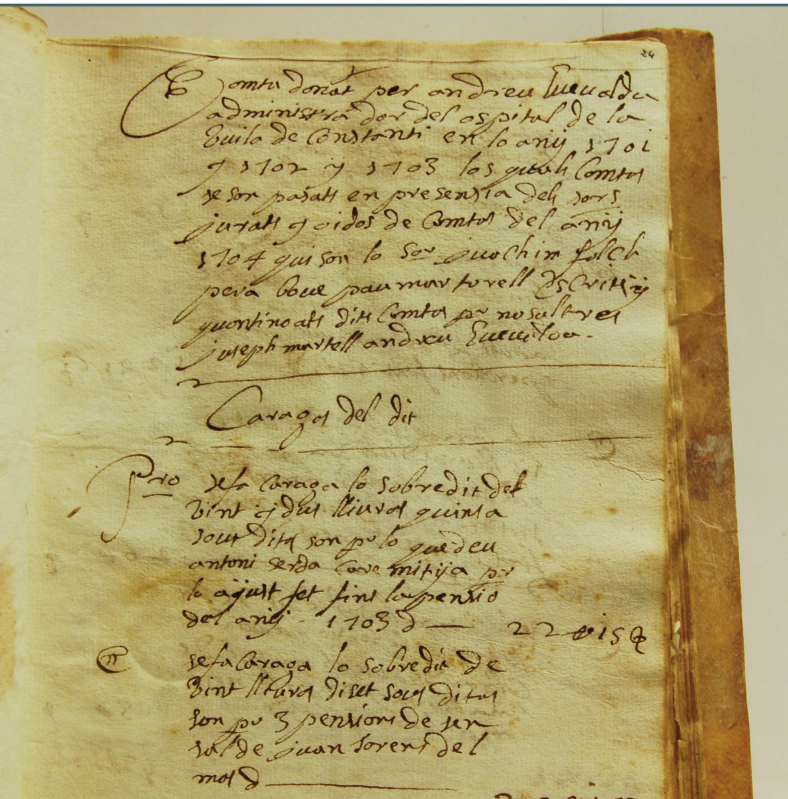
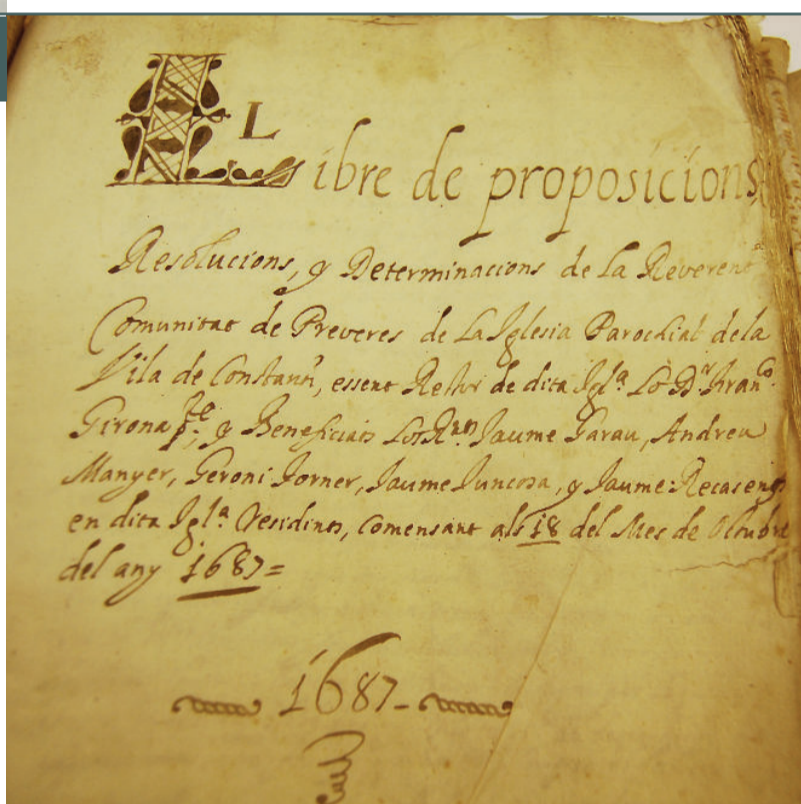
La sèrie notarial de Constantí està formada per seixanta-nou volums de manuals notarial (1503-1736), en els quals hi podem trobar tot tipus d'instruments: vendes, fundacions, inventaris, memorials de roba, creacions de censals, consignes, arrendaments, violaris, debitoris, àpoques, procures, etc., deu volums de capitols matrimonials (1597-1736) que eren els pactes que signaven els futurs esposos i que regulaven el patrimoni que aportava cadascú al matrimoni i sis volums de testaments (1479-1989).

◀ Primera pàgina del manual notarial (1515-1518). AHAT, Fons Parròquia de Sant Feliu, Màrtir, de Constantí, número 6, capsa 26.

La comunitat de preveres

La comunitat de preveres era una associació de clergues que servien als seus beneficis a una església amb regles i estatuts propis. A Constantí la comunitat de preveres era molt important i va generar una gran quantitat de documentació relativa a la seva administració. Entre d'altres, hi trobem nombrosos llevadors de la renda (1600-1830), un llibre de determinacions (1687) on es recullen els acords de la comunitat, un llibre d'entrades i sortides (1768), un lligall de pòlisses (segle XVIII) que fan referència als béns de la comunitat i diversos capbreus dels beneficis (segles XVII i XVIII).

► Detall del llevador de la renda de la Comunitat de Preveres (1564-1574). AHAT, Fons Parròquia de Sant Feliu, Màrtir, de Constantí, número 183, capsa 4.

Altra documentació

A banda de la documentació de les grans sèries; sacramentals, notarial i comunitat de preveres, el fons parroquial també compta amb altres tipologies documentals. S'ha conservat un llibre de la renda (1695) i un lligall amb documents relatius a l'administració de l'hospital de Sant Roc (segles XVII-XVIII). Relatiu als jurats de la vila de Constantí hi ha un llibre d'acords (1652) i un altre sobre les capitulacions referents als arrendaments dels fruits de la vila. També hi trobem un racional de misses i aniversaris del segle XVIII, un llibre de visites pastorals (1791-1969), un lligall amb els comptes de la parròquia del segle XX i sis lligalls amb documentació de caràcter matrimonial; dispenses, certificats de solteria, consentiments paternals i expedients (segles XIX-XX).

◀ Detall del Llibre de la renda de l'hospital de Sant Roc (1659). AHAT, Fons Parròquia de Sant Feliu, Màrtir, de Constantí, número 114, capsa 39.